

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	3
Gazdasági szervezetek.....	4
Beruházás.....	6
Mezőgazdaság.....	7
Ipar.....	9
Építőipar.....	11
Lakásépítés.....	13
Turizmus.....	14
Közúti közlekedési balesetek.....	15

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

2013-ban Somogy megye **népességének** természetes fogyási üteme alig észrevehetően (0,7%-kal) lassult a megelőző évihez mérten. Az előzetes éves adatok szerint ugyan kevesebb gyermek született, de a halálozások száma is alacsonyabb volt, mint 2012-ben. A **munkaerőpiacon** a somogyi székhelyű szervezeteknél alkalmazásban állók száma – az országos emelkedéssel ellentétben – 1,9%-kal visszaesett. Az alkalmazottak bruttó átlagkeresete ugyan a hazai átlagot is meghaladóan, 4,6%-kal (185 ezer Ft-ra) nőtt, de még így is 45 ezer Ft-tal elmaradt az országostól. A munkaerő-felmérés adatai szerint 2013 IV. negyedévében a foglalkoztatottak számát tekintve tizenhat megyében növekedés történt, Somogyban viszont ezer fős csökkenés következett be 2012 azonos időszakához képest. A munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal, 8,7%-ra emelkedett. A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnál a decemberi zárónapon számottevően, mintegy 23%-kal kevesebb álláskeresőt tartottak nyilván, mint egy évvel korábban. 2013-ban a **gazdasági szervezetek** száma – az önálló vállalkozások 2,0%-os gyarapodása és a társas vállalkozások 0,4%-os csökkenése mellett – 1,5%-kal bővült. A somogyi székhelyű szervezetek új **beruházásainak** teljesítményértéke folyó áron 9,9%-kal, 52,4 milliárd forintra emelkedett. A megyébe települt, négy főnél többet foglalkoztató **ipari** szervezetek kibocsátása 5,0%-os, míg a somogyi székhelyű közép- és nagyvállalkozások termelési volumene ennél jelentősebb, 9,4%-os elmaradást mutatott a 2012. évihez képest. A megyei székhellyel bejegyzett, legalább 5 főt foglalkoztató **építőipari** szervezetek által létrehozott, összehasonlító áron számított termelési érték ugyanakkor 22%-kal meghaladta a bázisértéket. A **lakásépítés** az ország minden régiójában – többségükben nagyon jelentős – visszaesést mutatott. Somogyban a használatba vett új lakások száma háromtizedével, a kiadott építési engedélyeké felével esett vissza a megelőző évhez viszonyítva. A **kereskedelmi szálláshelyek** vendégforgalmát az országos átlagot meghaladó mértékű növekedés jellemezte. A vendégek (8,3%) és az általuk eltöltött éjszakák számának (6,0%) bővülése mellett az összehasonlító áron számított bruttó árbevétel 13%-kal meghaladta a 2012. évit. A **közlekedési balesetek** száma 3,6%-kal, míg az azokban megsérült személyeké 2,7%-kal növekedett az elmúlt évben.

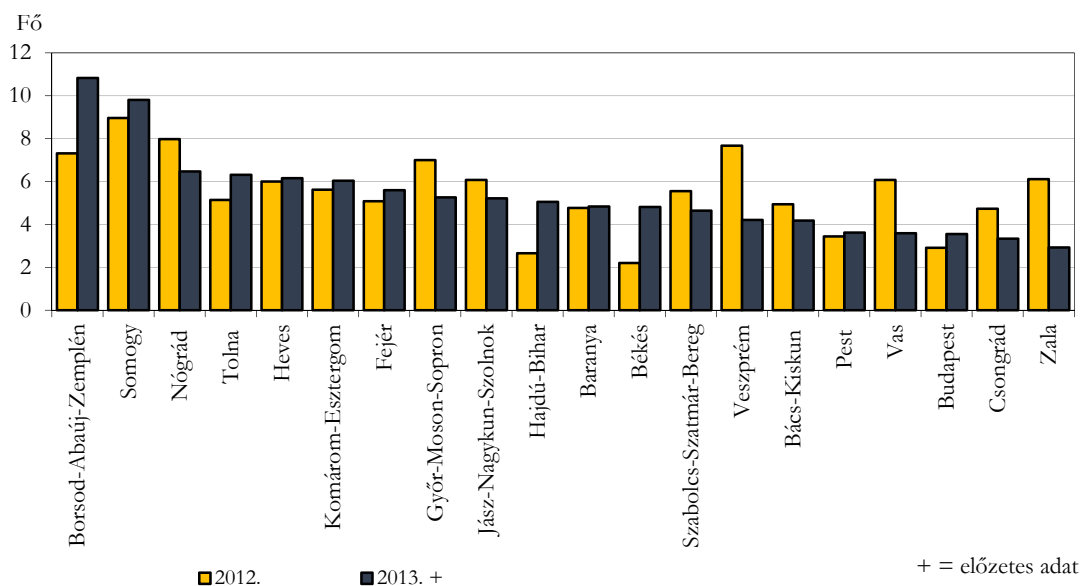
Demográfiai helyzet

A 2013. évi előzetes adatok alapján Somogy megyében a főbb népmozgalmi események felemásan alakultak a megelőző évhez mérten. Egyrésztől pozitívum, hogy többen kötöttek házasságot valamint mérséklődött a halandóság, viszont az élveszületések száma nem érte el a 2012. évit, és az egy éven aluli gyermekek halálózása is fokozódott.

2013 január–decemberében 2550 gyermek **született**, amely az egy évvel korábbi időszakhoz viszonyítva 17 fős, 0,7%-os csökkenést jelentett. (Országosan 1,7%-kal kisebb születésszámot regisztráltak.)

A somogyi **halálozási** statisztika kedvezőbben alakult, eszerint 2013. évben 4500-an vesztették életüket, 0,7%-kal kevesebben, mint a megelőző évben. (Országos átlagban ennél nagyobb mértékű, 2,0%-os csökkenést mértek.) A csökkenő születés és halálozás hatására a népesség **természetes fogyása** 0,7%-kal bizonyult kevesebbnek a 2012. évinél. A megye lélekszáma a vizsgált időszakban a természetes népmozgalomból adódóan 1950 fővel csökkent. A **csecsemőhalandóság** terén nem történt látványos javulás 2012-höz képest. Az ezer élveszülettre jutó csecsemőhalálozás fajlagos mutatója alapján a megyék csökkenő rangsorában Borsod-Abaúj-Zemplén után Somogy a második legrosszabb értéket tudhatta magáénak. A 2013. évben 25 egy éven aluli gyermek hunyt el a 2012. évi 23-mal szemben, így a vizsgált mutató az egy évvel korábbi 9,0-ről 9,8 ezrelékre emelkedett (országosan 4,9-ről 5,1-re változott).

Az ezer élveszülöttre jutó csecsemőhalálozások száma

Somogyban a házasságkötések száma valamelyest növekedett az eltelt egy esztendő alatt, így 2013-ban már megközelítőleg 1000 pár állt az anyakönyvvezető elé. (Az országban ugyanakkor 739-cel emelkedett a házasságkötések száma.)

Munkaerőpiac

Az **évközi intézményi statisztikai adatgyűjtés**¹ alapján 2013-ban az **alkalmazásban állók** számának csökkenése mellett az átlagkeresetek emelkedtek az előző évhez viszonyítva Somogy megyében. A munkáltatók nyilvántartásaiban 68,2 ezer fő alkalmazott szerepelt, 1,9%-kal kevesebb, mint 2012-ben. (Országosan ezzel ellentétben 0,9%-kal nőtt az alkalmazottak köre.) A megyében a fizikai foglalkozásúak létszáma 1,3%-kal (41,1 ezerre), míg a szellemieké 2,8%-kal (27,1 ezerre) csökkent. Gazdálkodási forma szerint vizsgálva a versenyszférában 4,6%-os fogyatkozást követően 42,0 ezren álltak alkalmazásban, a költségvetési intézményeknél viszont 5,4%-kal többen (25,0 ezren) szerepeltek az állományi létszámban. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak 62,0 ezer fő száma az összlétszám kilencetizedét tette ki.

A megfigyelésbe vont somogyi szervezetek teljes munkaidős alkalmazottainak havi **bruttó átlagkeresete** 185 ezer Ft volt a megyében, 4,6%-kal több, mint a bázisidőszakban. (Országos átlagban 3,4%-kal, 231 ezer forintra emelkedtek a keresetek.) A szellemi foglalkozásúak jövedelme több mint háromnegyedével haladta meg a fizikaiakét, előbbieknél 251 ezer, utóbbiaknál 140 ezer forint átlagkeresetet mutattak ki. A vállalkozásoknál 5,3%-kal, 192 ezer Ft-ra, míg a költségvetési szerveknél 4,1%-kal, 176 ezer Ft-ra emelkedett a dolgozók keresete. A nonprofit szervezetek alkalmazottainak bruttó javadalmazása 2,0%-os növekedést követően átlagosan 171 ezer Ft-ot tett ki. A megyében az ezer fő felett foglalkoztató gazdasági ágakat tekintve a legjobb bruttó kereseti átlagot a *szállítás, raktározás* (331 ezer Ft) területén jegyezték fel, másodikként a *közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás* (226 ezer Ft), majd a *vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, szennyvíztisztítás* (221 ezer Ft) következett. A legalacsonyabb javadalmazásban a *szállásbely-*

¹ Az évközi intézményi statisztikai adatgyűjtés a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, létszámhatár nélkül a költségvetési szervekre és a megfigyelt nonprofit szervezetekre vonatkozik, a szervezetek székhelye szerint összesítve.

szolgáltatás, vendéglátás (129 ezer Ft), valamint a *humán-egészségügyi, szociális ellátás* (133 ezer Ft) nemzetgazdasági ágakban tevékenykedők részesültek.

A somogyi székhelyű szervezeteknél foglalkoztatottak – családi kedvezmény nélkül számított – havi **nettó átlagkeresete** 5,5%-kal (121 ezer Ft-ra) emelkedett, ezen belül a fizikai dolgozóké 4,6%-kal (91 ezer Ft-ra), míg a szellemi foglalkozásúaké 6,5%-kal (164 ezer Ft-ra) nőtt. (Országosan 2012-höz viszonyítva 4,9%-kal, 151 ezer Ft-ra emelkedett az alkalmazottak havi nettó átlagkeresete.) A megyei versenyszférában 125 ezer Ft, a közszférában 115 ezer Ft, a nonprofit szervezeteknél 112 ezer Ft átlagos nettó keresetet regisztráltak.

A teljes munkaidőben foglalkoztatottak összes munkajövedelmének (kereset és egyéb jövedelem) havi átlaga bruttó 195 ezer forintot tett ki Somogyban, 4,8%-kal többet, mint a megelőző évben.

A **munkaerő-felmérés** 15–74 éves népességre vonatkozó adatai alapján 2013 IV. negyedévében 115,3 ezer fő volt a **foglalkoztatottak** létszáma Somogyban, mintegy ezer fővel (0,9%-kal) kevesebb, mint egy évvel korábban. Ezzel a foglalkoztatási arány 0,3 százalékponttal, 47,6%-ra csökkent. A mérséklődés hatására 5,1 százalékpontosra növekedett a megye lemaradása az országos átlagtól. Ez a somogyi ráta a megyék közül csak Nógrád és Borsod-Abaúj-Zemplén mutatójánál bizonyult kedvezőbbnek. Az összeírás alapján a **munkanélküliek** számát 11,0 ezer főben állapították meg, ami 4,3%-kal magasabb volt a 2012. október–decemberi értéknél. A munkanélküliségi ráta (8,7%) 0,4 százalékponttal több a bázisidőszakinál, de ugyanilyen mértékben maradt alatta az országos átlagnak. A foglalkoztatotti létszám csökkenésének és a munkanélküliek számában bekövetkezett növekedésnek betudhatóan az aktivitási ráta nem változott a megelőző év IV. negyedévének 52,1%-os értékéhez képest.

A **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat** adatai szerint a 2013. decemberi zárónapon a **nyilvántartott álláskeresők** száma 19 764 fő volt Somogy megyében, 5918 személlyel (23%-kal) kevesebb, mint egy évvel korábban. A Dél-Dunántúl másik két megyéjében még ennél is kedvezőbb változás történt, Baranyában 37, Tolnában 27%-kal fogyatkozott a létszám. Az országban átlagosan 27%-kal kevesebb állástalan szerepelt a nyilvántartásokban, mint 2012 decemberében. A megyében nyilvántartott álláskeresőknek a gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya 14,6%-os volt, az országos átlagnál 5,3 százalékponttal magasabb. Ezzel a rátával – a javuló tendenciák ellenére – Somogy a 18. helyre csúszott vissza az országos növekvő rangsorban, csak Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megyéket előzte meg.

A tartósan, több mint egy éve megszakítás nélkül a megyei nyilvántartásban szereplők száma 27%-kal csökkent az egy évvel korábbi állapothoz képest. Létszámuk 5331 főt, a teljes állomány 27%-át tette ki. Az állástalanok között 2440 pályakezdő szerepelt, 13%-kal kevesebb, mint 2012 utolsó hónapjában. A 25 év alatti korosztályból 3125 fiatal keresett munkát, ők az összlétszám 16%-át képviselték. Az 50 éves és idősebbek 26%-át tették ki az összes munkát keresőnek.

A decemberi zárónapon az **álláskeresési ellátások** közül **álláskeresési járadékban** 1910, míg **nyugdíj előtti álláskeresési segélyben** 423 fő részesült. A járadék december havi egy főre jutó átlagos bruttó összege mintegy 65 ezer Ft volt. **Szociális ellátást – foglalkoztatást helyettesítő támogatást és rendszeres szociális segélyt** – 6670-en kaptak. Az **aktív programokban** résztvevők érintett létszáma 2013 decemberében 19 974 fő volt. Legtöbben, 59%-ban **közfoglalkoztatás támogatásában** részesültek. **Képzéseken** 30%-uk vett részt, **bér- és járulékjellegető támogatást** 6,5%-uk kapott.

A zárónapon 1801 **üres álláshelyre** vártak jelentkezőket, egy betöltetlen pozícióra 11 regisztrált álláskereső jutott.

Gazdasági szervezetek

2013. december 31-én a Somogy megyében regisztrált gazdasági szervezetek száma meghaladta a 61 ezret. A megelőző év azonos időpontjához mért 1,5%-os bővülés az országos (1,2%-os) növekedéshez hasonlóan alakult. A korábbi évek tendenciáját folytatva a somogyi székhelyű

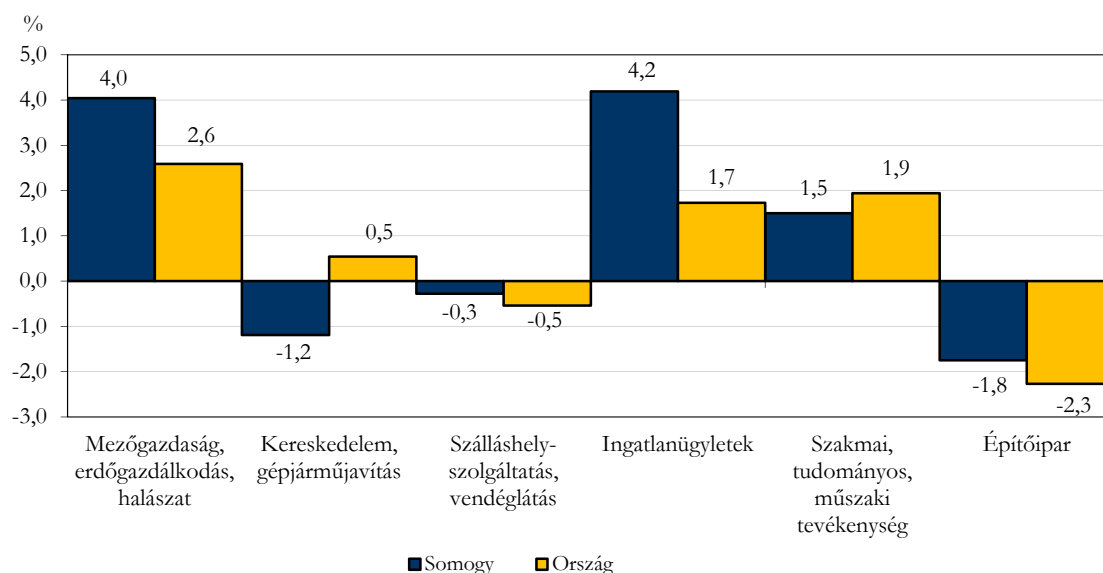
szervezetek több mint kilenczetedét vállalkozás, azon belül is egyötödüket társas, négyötöd részüket pedig önálló formában jelentették be. A szervezetek 6,8%-a nonprofitként, további 1,2%-a költségvetési szervezatként került bejegyzésre.

Az **önálló vállalkozók** száma az eltelt egy esztendő alatt tovább gyarapodott (877-tel), így a tárgyév végén közel 44 800-at regisztráltak belőlük a megyében. Kevesebb, mint harmaduk (29%) szerepelt az okmányirodák adminisztratív nyilvántartásaiban, nagyobb hányaduk egyéb formában (pl. őstermelőként vagy bérbeadóként) regisztráltatta magát. Az önálló vállalkozók száma összességében 2,0%-kal gyarapodott, ezen belül a legnagyobb mértékű bővülés (2,5%-os) a tevékenységet mellékfoglalkozásuként űzők körében történt, de a főfoglalkozásúak és a nyugdíj mellett tevékenykedők száma is növekedett 1,9 illetve 1,2%-kal.

Társas vállalkozásokból a 2013. év folyamán 47-et töröltek véglegesen a nyilvántartásokból, így a megfigyelés időpontjában 11 407-et számláltak Somogyban. Ezen szervezetek abszolút többségét (99%-át) kisvállalkozásként jegyezték be, a középvállalkozásokból (50–249 fős) 84-et, a nagyvállalatokból (250 fő feletti) 18-at regisztráltak. A társas vállalkozási formák közül töretlen népszerűségnek örvendenek a korlátolt felelősségű társaságok, melyek száma az eltelt egy esztendő alatt 1,2%-kal növekedve 7666-ra emelkedett. A másik közkedvelt társasági formában, a betéti társaságok körében ugyanekkor 5%-os csökkenés zajlott, számuk 2013. december 31-én 3071 volt. A regisztrált szervezetek között minimális hányaddal rendelkező **szövetkezetek** száma 1,5-szeresére, 99-ről 150-re bővült az elmúlt év során. A 4157 **nonprofit szervezet** 34-gyel bizonyult többnek a megelőző évinél. A **költségvetési- és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek** száma (736) 1,9%-kal növekedett, míg **egyéb szervezetből** (41) 4,7%-kal kevesebbet regisztráltak Somogyban.

2. ábra

A regisztrált vállalkozások számának változása főbb gazdasági áganként, 2013. december 31. (előző év azonos időpontjához képest)

Gazdasági ágak szerint a nyilvántartott vállalkozások 35%-a a *mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat*, 16%-a a *szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás*, 9,3%-a az *ingatlanügyletek* területét jelölte meg főtevékenységként. A felsorolt nemzetgazdasági ágakban regisztrált vállalkozások túlnyomó többsége (minimum 85%-uk) önálló formában képviseltette magát. Az ingatlanügyletekkel hasonló arányban, 9,0%-ban választották a cégek a *kereskedelem, gépjárműjavítás* nemzetgazdasági ágat, itt azonban már fele-fele arányban jelentek meg a társas és az önálló formában vállalkozók. *Szakmai,*

tudományos, műszaki területet a vállalkozások 6,3%-a jelölt meg, többségében (58%-ban) önálló cégeként.

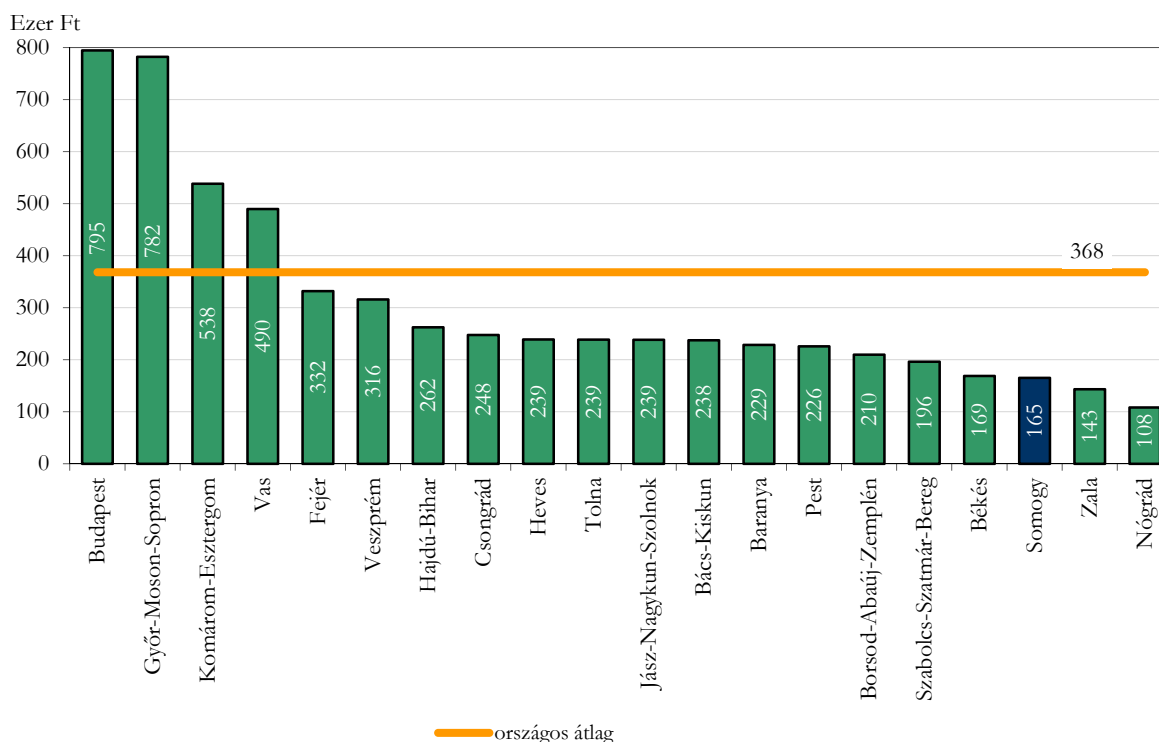
Dél-Dunántúlon 2013. év végén ezer lakosra 161 vállalkozás jutott. A régió megyéi közül a vállalkozási aktivitás továbbra is Somogyban (178) volt a legmagasabb, Baranyában 153, Tolnában pedig 151 vállalkozás jutott ezer főre. A népszerűségi **vállalkozássűrűség** alapján Somogy a 6. helyet foglalta el a megyék és a főváros csökkenő rangsorában.

Beruházás²

2013-ban a Somogy megyei szervezetek 52,4 milliárd forint értékű **új beruházást** valósítottak meg, amely folyó áron számítva 9,9%-kal több, mint a megelőző évben. Az országban általános volt a bővülés, mindössze két megyében, Győr-Moson-Sopronban és Vasban tapasztaltak visszaesést. A hazai átlagos beruházás növekedés nominálisan 15%-os volt. Az ország összes beruházási teljesítményértékéhez Somogy 1,4%-kal járult hozzá, aminél szerényebb részarányt csak Nógrád és Zala megye képviselt. Az országban egy lakosra 368 ezer Ft értékű beruházás jutott, Somogy megyében ennek kevesebb mint fele, 165 ezer Ft. A somogyi érték közel ötszörösét érte el az országos rangsort vezető Budapest és az azt követő Győr-Moson-Sopron megye, a harmadik helyezett Komárom-Esztergom pedig a háromszorosát is meghaladó mértékben teljesített. A Dél-Dunántúlt tekintve Tolna a 10., Baranya a 13., Somogy a 18. helyet foglalta el a listán.

3. ábra

Az új beruházások egy lakosra jutó értéke megyénként, 2013

Anyagi-műszaki összetétel szerint az épületek és egyéb építményekkel kapcsolatos beruházások képviselték a teljesítményérték 56%-át, 29,5 milliárd Ft-ot. A belföldről származó gépek, berendezések, járművek 23%-os (12,0 milliárd Ft), míg az import eredetűek 18%-os (9,2 milliárd

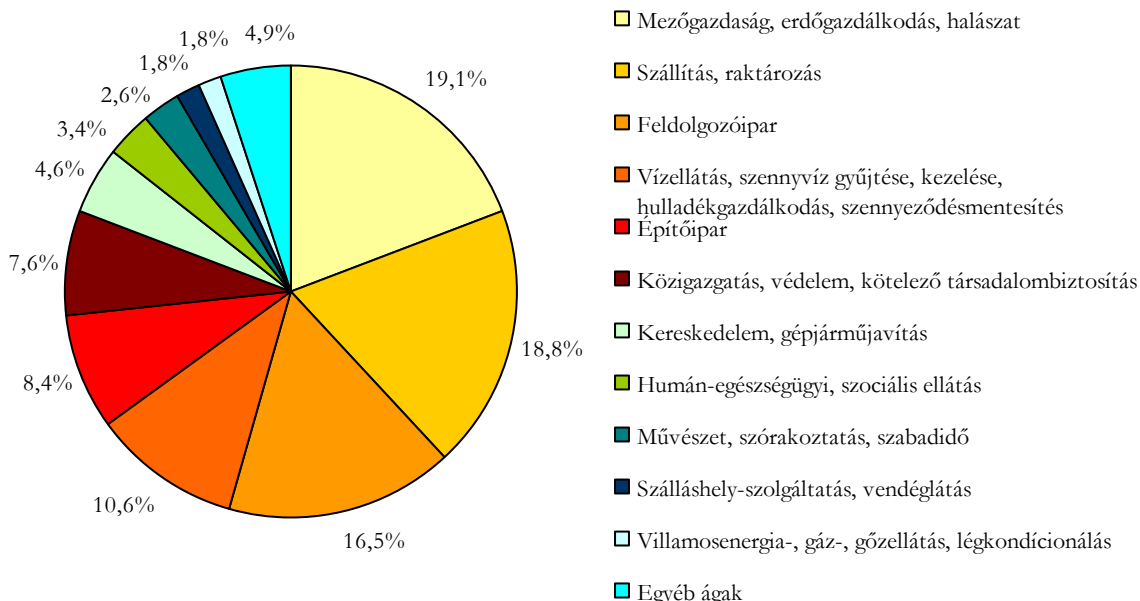
² A beruházás-adatok a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, létszámhatár nélkül a költségvetési szervekre és a megfigyelt nonprofit szervezetekre vonatkoznak, a szervezetek székhelye szerint összesítve.

Ft) részarányt tettek ki. A fennmaradó három százalékot (1,7 milliárd Ft) egyéb, többségében mezőgazdasági beruházásokra költötték el.

A nemzetgazdasági ágak közül a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászatban történt a legnagyobb összegű, 10,0 milliárd forintos beruházás, ami a megyei összérték majdnem ötödét jelentette. A szállítás, raktározás ágban 9,9 milliárd Ft-ot, a feldolgozóiparban 8,6 milliárd Ft-ot fordítottak ilyen célra. Tíz százalék feletti aránnyal rendelkezett még a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, szennyvíztisztítás ág (5,6 milliárd Ft).

4. ábra

A beruházások teljesítményértékének megoszlása főbb gazdasági áganként, 2013

Mezőgazdaság³

2013-ban a kedvező időjárás következtében a termesztett fontosabb növények terméseredményei – a burgonya és lucernaszéna kivételével – nőttek. Az előzetes terméseredmények Somogy megyében a következőképpen alakultak:

Kukoricánál az országos termés 8,0%-a származott a megyéből. Volumene (536,5 ezer tonna) több mint másfélszerese volt a 2012. évinek, miközben a betakarított terület 7,6%-kal csökkent. A hektáronkénti hozam (5320 kg) mintegy kétharmadával bővült a megelőző évihez képest. (Országosan ugyanezen időszakban a terület 5,3%-kal, a termésmennyiség több mint a négytizedével, a termésátlag pedig harmadával nőtt.)

Búzából Somogy az országos volumen 5,7%-át adta. A termésmennyiség (287,1 ezer tonna) 38%-kal nőtt, miközben a betakarított terület is 16%-kal bővült 2012-höz képest. Ennek hatására a termésátlag (5260 kg) közel ötödével emelkedett. (Országosan a terület 1,6%-os növekedése mellett a termésmennyiség és a termésátlag egyaránt egynegyed részével nőtt.)

Napraforgónál a Somogyban megtermelt mennyiség (69,0 ezer tonna) az országosnak 4,7%-át jelentette. Ez 2012-höz képest több mint négytizedével nőtt, miközben a terület csak egytizedével bővült. Mindezek hatására a fajlagos termés (2690 kg) 29%-kal emelkedett. (Országosan a

³ A fontosabb növényi kultúrák 2013. évi előzetes terméseredményeivel kapcsolatban lásd a KSH ezzel kapcsolatos gyorsjelentését, ami a következő linken érhető el: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/nte/nte21312.pdf>

napraforgó-terület 3,5%-kal csökkent, miközben a termés mennyiség mintegy egytizedével nőtt. Ebből adódóan a termésátlag 16%-kal meghaladta a megelőző évi szintet.)

Cukorrépából a megyében megtermelt mennyiség az országosnak 15%-át adta. Az előző évinél 9,2%-kal nagyobb termés mennyiséget (130,8 ezer tonna) 4,7%-kal kisebb területen takarítottak be. A hektáronkénti átlaghozam (45 290 kg) a 2012. évi szinthez képest 14%-kal nőtt. (Az ország egészében ugyanakkor a cukorrépa betakarított területe 6,0%-kal csökkent, míg a termés mennyiség alig változott. A termésátlag összességében 6,1%-kal meghaladta a 2012. évi szintet.)

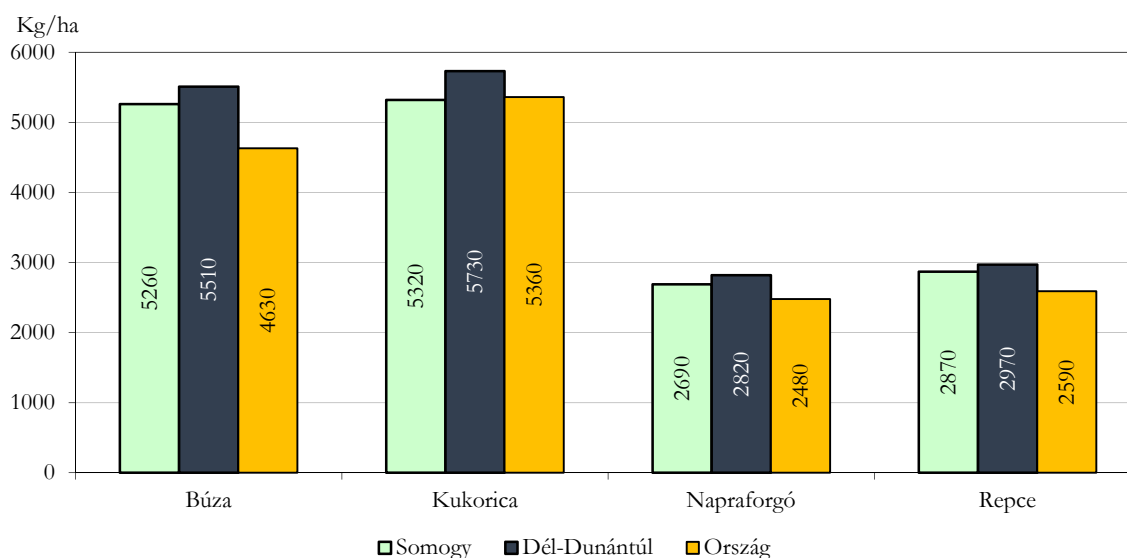
Repcénél az országos termésnek kerekén egytizede származott a megyéből. Az itt megtermelt mennyiség (52,4 ezer tonna) az előző évit 3,9%-kal haladta meg, a terület pedig 5,0%-kal növekedett. A fajlagos hozam (2870 kg) így a megelőző évhez képest valamelyest mérséklődött. (Országosan a terület 23%-os bővülése mellett több mint egynegyedével nagyobb termést takarítottak be. A termésátlag így 2012-höz képest 3,2%-kal emelkedett.)

Lucernaszénából az országos termés 2,4%-át adta Somogy. A megyében 2013-ban az előző évhez képest közel hattizedével nagyobb termést (13,2 ezer tonna) realizáltak a termőterület négytizeddel való növekedése mellett. A hektáronkénti átlagtermés (4180 kg) a 2012. évihez képest 13%-kal nőtt. (Az ország egészében ugyanakkor a lucernaszéna-mennyiség egyötödével nőtt, a betakarított terület pedig 5,0%-kal csökkent. A termésátlag összességében több mint egynegyedével meghaladta a 2012. évi szintet.)

Burgonyánál Somogyból származott az országos termés 2,0%-a. A megyei termelők burgonyából 2012-höz képest több mint négytizedével kevesebbet (8,7 ezer tonna) takarítottak be, miközben a terület is egyharmadával csökkent.⁴

5. ábra

A fontosabb növények 2013. évi termésátlagai

Somogy a termésátlagok alapján számított megyei csökkenő rangsorban 2013-ban a búzánál harmadik, a repcénél ötödik, a napraforgónál hatodik, a kukoricánál tizedik, a burgonyánál tizenegyedik, a lucernaszénánál tizenkettedik, a cukorrépánál pedig tizennegyedik helyen szerepelt.

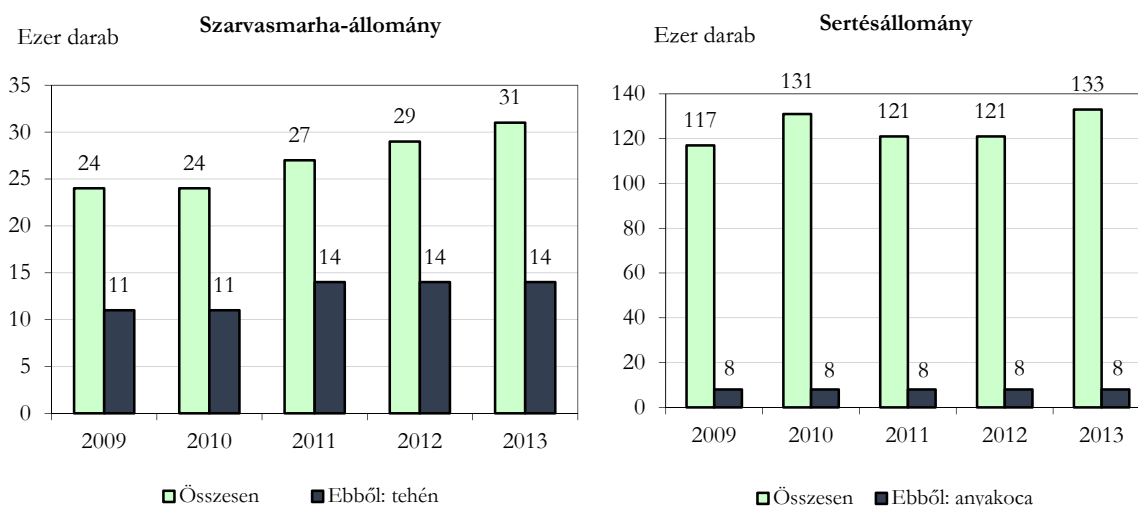
Az állatállományok vonatkozásában 2013 decemberében 31 ezer szarvasmarhát és 133 ezer sertést regisztráltak Somogyban, ami 2012 azonos időpontjához képest a létszám 6,9%-os, illetve közel egytizedével való növekedését jelentette, miközben az anyaállatok száma az elmúlt egy év alatt egyik állománynál sem változott.

⁴ A termésátlag adatok a szántóföldekre vonatkoznak, míg a termés mennyiségekben a konyhakertben, valamint köztes- és másodvetések területéről betakarított termés is benne van.

A Dél-Dunántúlon 2013. december 1-jén regisztrált 88 ezer szarvasmarha egytizedével haladta meg az egy évvel korábbi létszámot, míg az 550 ezer darab sertés esetében csak 1,5%-os növekedés történt. A tehenek száma ugyanakkor 5,6%-kal nőtt, míg az anyakocáké 3,1%-kal csökkent. (Országosan az elmúlt egy év alatt a szarvasmarhák száma 1,6%-kal nőtt, miközben a tehen-létszám alig változott. A sertésállomány ugyanakkor 1,8%-kal mérséklődött, az anyakoca-szám visszaesése pedig 6,5%-os volt.

6.ábra

A december 1-jei állatlétszámok Somogyban

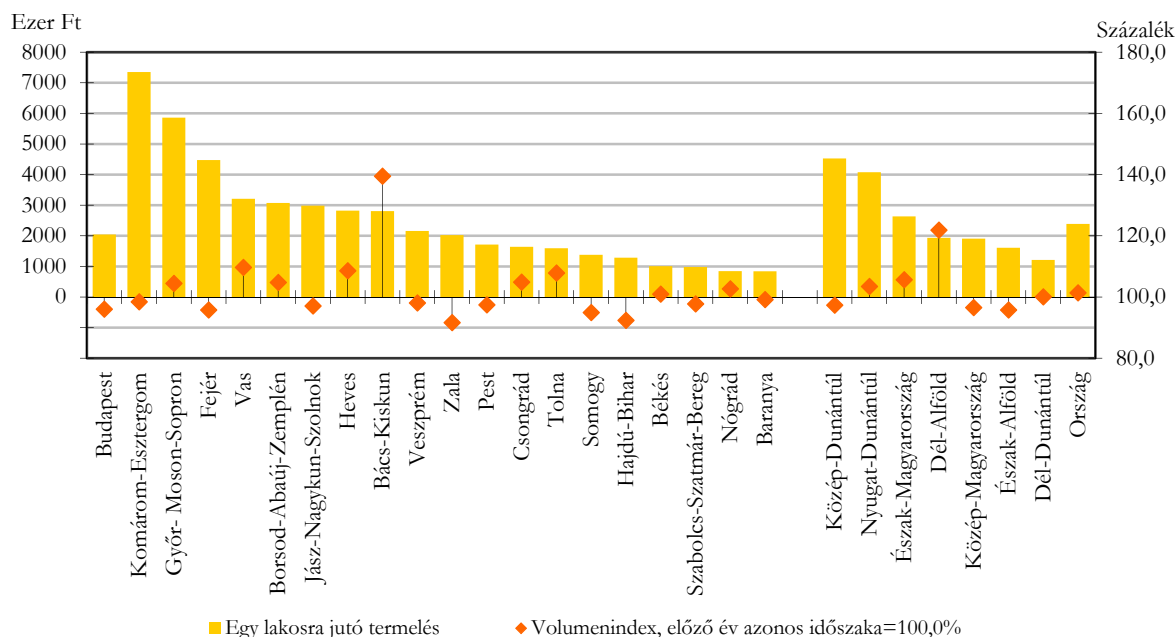
2013. december 1-jén a somogyi állatállománynak még 24 ezer darab juh és 515 ezer darab tyúk is részét képezte. Az előbbieket 2012 végéhez képest kissé csökkent, az utóbbiaké pedig bő egytizedével emelkedett.

Ipar

2013-ban a **4 főnél nagyobb létszámú** – víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számba vett – **ipari szervezetek** Somogy megyei telephelyeiken 437,1 milliárd Ft termelési értéket állítottak elő, amely összehasonlításként számítva 5,0%-kal maradt el a megelőző évitől. A régió másik két megyéjében az ipari vállalkozások előző évihez viszonyított teljesítménye jobban alakult, mint a somogyiaké: Baranyában bázisszint közeli maradt (a csökkenés az egy százalékot sem érte el), Tolnában viszont 7,9%-kal meghaladta azt. Mindezek mellett összességében a Dél-Dunántúl ipari termelését 2013 január–decemberében – az országoshoz hasonlóan – stagnálás jellemezte. Az ország további hat régiójából – Észak-Magyarországot és Nyugat-Dunántúlt messze meghaladóan – Dél-Alföldön bővült kiugróan (22%-kal) a termelés volumene, míg a további három régióban a bázisszinttől némileg elmaradt.

Somogyban az **egy lakosra jutó ipari termelés** értéke 1379 ezer forintot, az országos átlag mindössze 58%-át érte el, amellyel a megyék csökkenő rangsorában az utolsó harmad elején foglalt helyet.

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2013. év

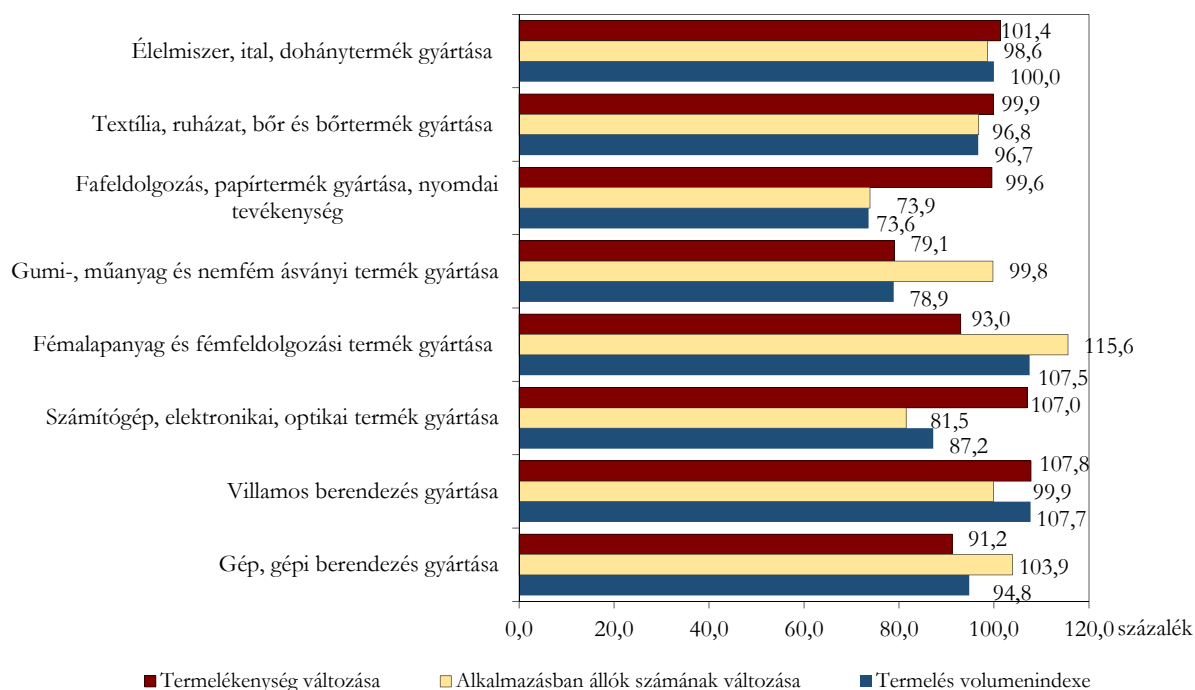

A teljes körűen megfigyelt Somogy megyei székhelyű, **legalább 50 főt foglalkoztató szervezetek** a 2013. évben 479,3 milliárd forint **termelési értéket** hoztak létre, összehasonlító áron számítva 9,4%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. (Országosan a hasonló méretű szervezeti körben 1,8%-kal bővült a termelés.) A megfigyelt adatszolgáltatói kör ipari tevékenységének nettó árbevétele megközelítette a 479,3 milliárd forintot, így az értékesítés volumene 9,3%-kal szűkült a 2012. évihez mérten. Ebben a csökkenésben az összértékesítés 86%-át kitevő export volumenének 9,7%-os, illetve a jóval csekélyebb súlyú belföldi értékesítés 6,8%-os visszaesése játszott szerepet.

A megye termelésének kulcsszereplője továbbra is a feldolgozóipar, így az ipari teljesítmény mérséklődését egyértelműen annak 9,4%-os visszaesése idézte elő. Somogyban hosszú idő óta a legjelentősebb **feldolgozóipari ág** a *számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása*, melynek mind a termelési, mind az értékesítési volumene egyaránt 13%-kal elmaradt az egy évvel azelőttitől. A megye másik meghatározó, bár az előzőnél jóval kisebb súllyal bíró ágazata a *villamos berendezések gyártása*, itt a kibocsátás és az értékesítés volumene is 8% körül növekedett. A *gép, gépi berendezés gyártás*ban az 5,2%-kal mérséklődő kibocsátással párhuzamosan az értékesítés összehasonlító áron számított árbevétele 1,5%-kal csökkent. A termelés és értékesítés legnagyobb mérvű (26 és 23%-os) visszaesése a *fafeldolgozás, papírtermék gyártása* ágazatot sújtotta, de 20–20%-ot meghaladó csökkenés jellemezte a *gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártását* is. Stagnált a kibocsátás és az összértékesítés mind az *élelmiszer, ital, dohánytermék*, mind pedig a *textília, ruházat, bőr és bőrtermék gyártás*ban, annak ellenére, hogy az előbbi ágazat a 2012. évhez képest tizedével növelni tudta exportértékesítéseit. A feldolgozóipar termelési értékében 3,6%-os hányaddal jelen lévő *fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártás* ágazat összehasonlító áron 7,5%-kal több termelési értéket állított elő, illetve 7,4%-kal tudta növelni értékesítését 2012-höz képest.

A legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások körében az **alkalmazásban állók száma** 8,9%-kal mérséklődött. A termelési érték és az alkalmazásban állók számának hasonló arányú csökkenése következtében a **termelékenység** (az egy alkalmazásban állóra jutó termelés) mindössze 0,5%-kal maradt el az egy évvel korábbi szinttől.

A legalább 50 fős somogyi székhelyű feldolgozóipari szervezetek termelésének főbb mutatói, 2013. év (előző év = 100,0)

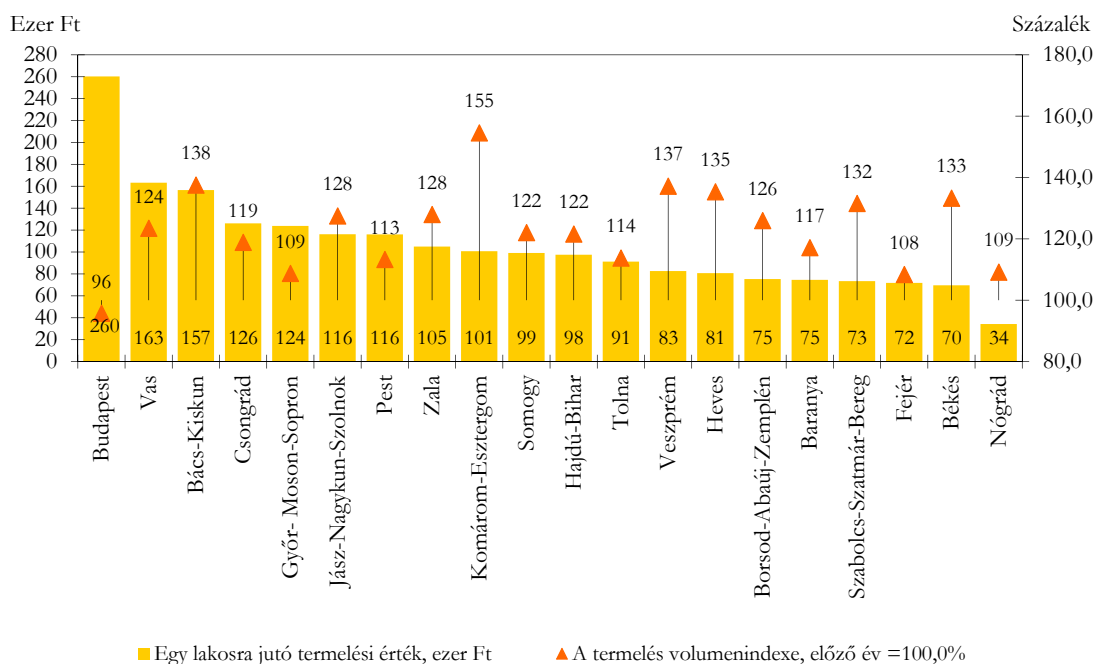
Építőipar

2013-ban a somogyi székhelyű, **4 főnél többet foglalkoztató építőipari szervezetek** folyó áron számítva 31,4 milliárd Ft **termelési értéket** állítottak elő. Kibocsátásuk volumene – a több éves visszaesés után – 22%-kal nőtt az előző évihez képest. (Az országos építőipari termelési érték összehasonlító áron számítva ugyanekkor 12%-kal növekedett.) Az építőipari vállalkozásokat az ország valamennyi megyéjében növekvő kibocsátás jellemezte, visszaesést egyedül a budapesti székhellyel nyilvántartottaknál jegyeztek.

A 2013. évi építőipari termelés egy lakosra jutó értéke Somogyban 99,2 ezer forint volt, ami az országos átlagtól (128,4 ezer forint) 23%-kal maradt el. Fajlagos mutatóértékével Somogy a megyék és a főváros csökkenő rangsorában a középmezőnyben foglalt helyet.

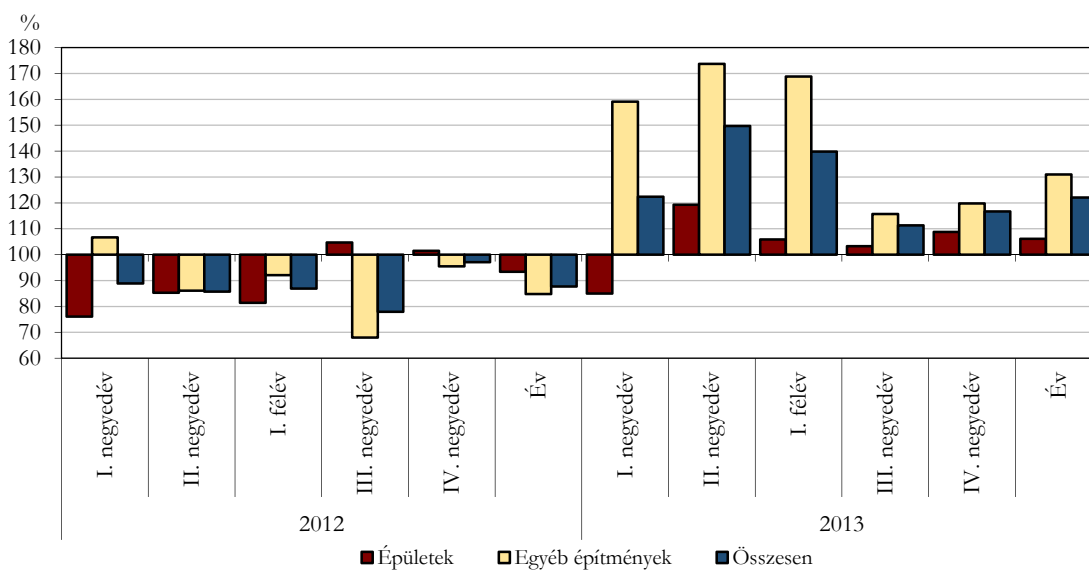
Az építőipar három fő **ágazata** közül az összes termelés több mint kétötödét adó egyéb építmény építés termelési volumene 42%-kal bővült. Az építőipari összes kibocsátás negyedét kitevő épületek építése ágazat volumennövekedése közel 12%-os, a megközelítőleg egyharmados hányadot képviselő speciális szaképítésé 8,7%-os volt.

Az építőipari szervezetek termelésének egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2013. év

Mindkét **építményfőcsoport** termelése emelkedett. Az építőipari kibocsátás 69%-át jelentő egyéb építmények építésének volumene 31%-kal növekedett, főként a híd, alagút építése munkákból eredően. Az épületek építése ennél jóval szerényebb mértékben, mindössze 6,1%-kal bővült az előző évhez képest.

Az építőipari termelés volumenindexének alakulása, (előző év azonos időszaka=100,0)

A megyei székhelyű építőipari szervezetek 2013-ban kötött új szerződéseinek összege meghaladta a 27,7 milliárd Ft-ot, mely érték összehasonlító áron számítva 22%-kal felülmúlta az előző évit. A tárgyidőszak végi szerződésállományuk volumene 15%-kal haladta meg a bázisét.

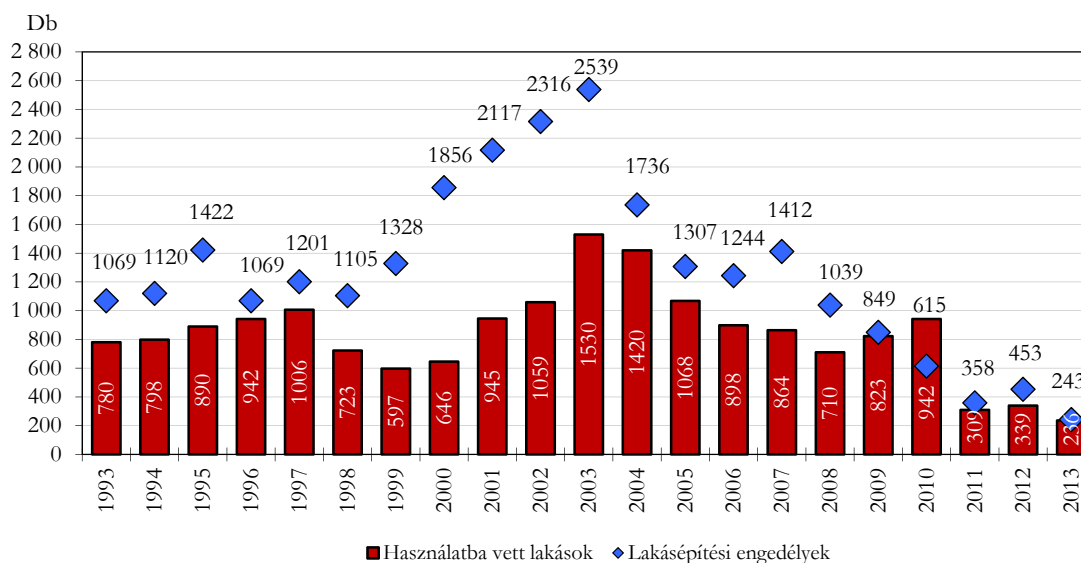
Lakásépítés

A 2012. évi kismértékű pozitív elmozdulás után tavaly jelentősen zuhant a lakásépítések száma Somogyban. 2013-ban 236 új lakást vettek birtokba tulajdonosaik, háromtizedével kevesebbet, mint egy évvel korábban. A közeljövőre nézve nem ígér kedvező fordulatot az a tény, hogy az építési engedélyek száma közelítőleg megfelelő a bázisidőszakhoz képest. A hatóságok 170 lakóépületben 243 lakásra bocsátottak ki építési engedélyt.

Országos átlagban az átadott új otthonok számát tekintve lényegében a somogyival megegyező (31%-os) visszaesés történt. Az építési engedélyek számában a Somogy megyeihez képest kevésbé drasztikus (29%-os) csökkenés következett be.

11. ábra

A lakásépítés mutatóinak alakulása

A megyei lakóegységek fele Siófokon, további harmada egyéb Balaton-parti településen létesült. A megyeszékhelyen az elmúlt évben mindössze 6 új lakásba költözhetnek be lakóik.

A használatba vett otthonok építetői közel fele-fele arányban természetes személyek illetve vállalkozások voltak. Előbbi építetők nagyobb, átlagosan 98 m²-es, míg utóbbiak 57 m²-es alapterületű lakásokat adtak át. Az újonnan épült lakások átlagos alapterülete 79 m² volt. Az építési célok között a saját használatot 101, az értékesítést 130 esetben tüntették fel. Szolgálati használatra 4, míg bérbeadásra egyetlen lakás épült. Saját célra lényegesen nagyobb (átlagosan 112 m²-es) lakások készültek, mint értékesítésre (53 m²). A kivitelezők háromnegyed részben egyéni vállalkozók,

19%-ban jogi személyiségű gazdasági társaságok voltak, míg 6%-ban lakossági, házilag kivitelezés történt. A lakások 58%-a többszintes, többlakásos épületben készült el. Új lakóépületben az otthonok 95%-a jött létre. Az új lakások legnagyobb hányada (37%-a) három, míg 28%-uk kettő szobás volt.

A vizsgált időszakban 37 lakást szüntettek meg, döntő többségüket avulás miatt.

2013-ban 15 üdülő épült fel a megyében, mindegyik Balaton-parti településen. Közülük egynél jelöltek meg bérbeadási célt, a többi saját használatra készült.

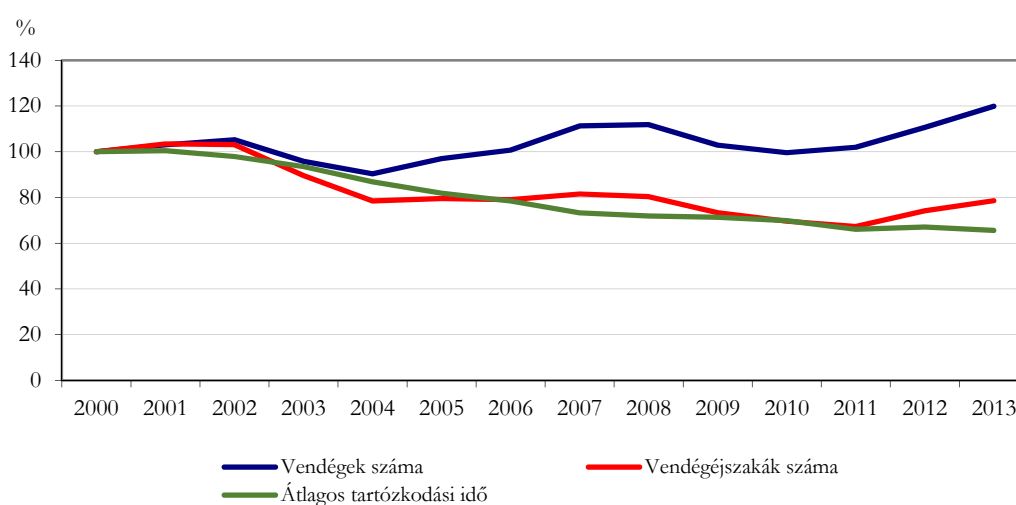
Turizmus

Somogy megye kereskedelmi szálláshelyeinek 2013. évi vendégforgalmát az országos átlagon felüli növekedés jellemezte az egy évvel korábbi adatokhoz képest. Mind a megyébe látogatók, mind az általuk eltöltött vendégéjszakák száma meghaladta az előző évit.

Az ezredfordulótól eltelt tizenhárom esztendő távlatában öröndetes, hogy a vendégek száma – az időközben bekövetkező 2 válságidőszak mélypontjaitól eltekintve – folyamatosan növekedett. Ugyanez a tendencia az eltöltött vendégéjszakák esetében azonban nem érvényesült. 2008 és 2011 között ugyanis az idelátogatók egyre kevesebb időre vették igénybe a megye kereskedelmi szálláshelyeit, így a kilábalás időszaka csupán 2012-ben köszöntött be. Az említett két mutató változásának hatására az átlagos tartózkodási idő 2000 és 2013 között kétharmadára csökkent.

12. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalmának alakulása, 2000-2013

2013-ban Somogy megye kereskedelmi szálláshelyein több mint 522 ezer **vendéget** regisztráltak, 8,3%-kal többet, mint a megelőző évben. Az országos átlagot 3 százalékponttal meghaladó növekedés elsősorban – az előző évekhez hasonlatosan – a fajsúlyosabb (a külföldinél négyszer nagyobb) belföldi vendégkör bővülésének tudható be. A hazai vendégek száma tizedével, míg a külföldről érkezőké mindössze 1,2%-kal emelkedett 2012-höz képest. (Országosan a külföldi vendégek száma 5,1, a belföldieké 5,5%-kal haladta meg a 2012. évit.) Az eltöltött **vendégéjszakák** száma megközelítette az 1,5 milliót, amely 6,0%-os emelkedést jelentett a bázishoz mérten. Ezen belül a külföldi vendégéjszakák száma 4,1%-kal csökkent, miközben a belföldieké 9,6%-kal emelkedett. (Országosan a határon túlról és innen érkezők megközelítőleg azonos mértékben növelték vendégéjszakáik számát, amely a megyék kereskedelmi szálláshelyein együttesen 4,6%-os növekedést eredményezett.)

Általánosságban elmondható, hogy 2000 és 2013 között a hazánkba érkező külföldi vendégek körében igencsak megcsappant a Somogy megye iránti érdeklődés, hiszen a vendégszám a felére, az általuk eltöltött éjszakák száma pedig a harmadára esett vissza. 2013-ban a külföldiek legnagyobb arányban (28%-ban) Németországból látogattak el a megyébe, ahol átlagosan 5,1 éjszakára foglaltak szállást. A megyében regisztrált minden tizedik idegen ajkú turista Lengyelországból érkezett, ők azonban a németekhez képest csak feleannyit időztek a megyében. A küldő országok sorában említésre méltó helyen szerepelt még Ausztria, Oroszország, Csehország és Hollandia is. Ezen országok mindegyikéből 5%-ot meghaladó arányban érkeztek vendégek, átlagosan 3,5 napot töltve a megye szálláshelyein.

Somogyban az **átlagos tartózkodási idő** 2012-ről 2013-ra ugyan az országos változást (0,7%) meghaladó mértékben, 2,2%-kal csökkent, viszont a vendégek több időt, átlagosan 2,8 éjszakát

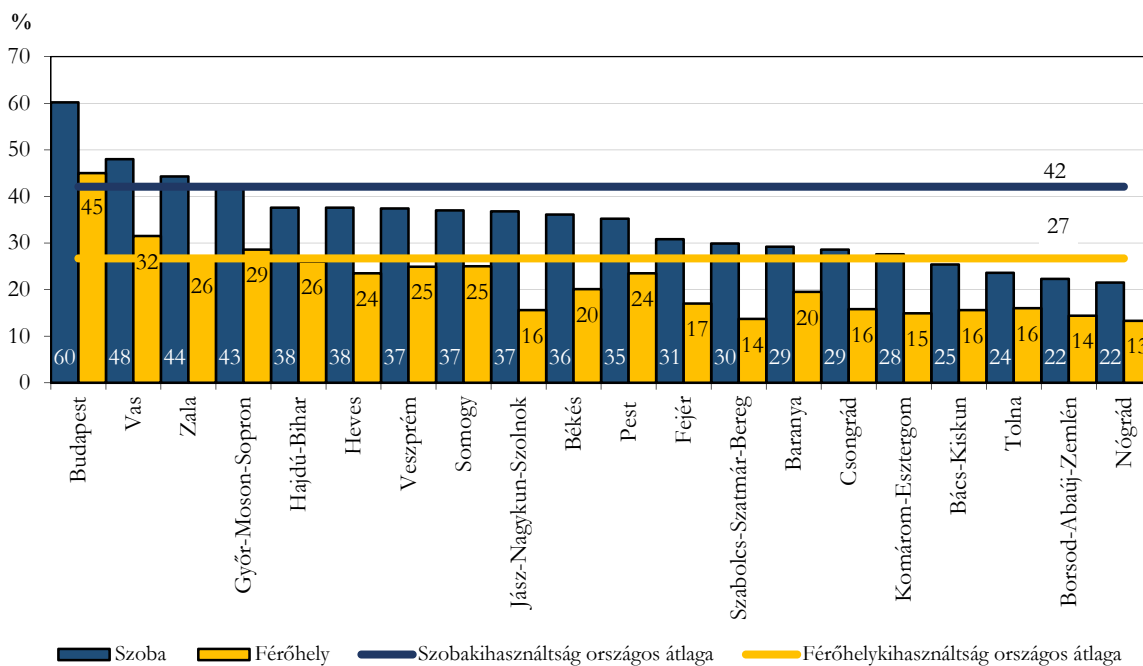
töltöttek el szálláshelyeiken az országos 2,6-es átlaggal szemben. A külföldi vendégek tartózkodási ideje 5,3%-kal, míg a belföldieké 0,6%-kal csökkent a vizsgált időszakban.

A megye főbb **szálláshely típusai** közül a legkeresettebbnek a szállodák bizonyultak, a vendégek közel kétharmada átlagosan 2,6 éjszakára vette igénybe szolgáltatásaikat. A 2012. évinél 15%-kal nagyobb vendégkörnek köszönhetően bruttó bevételeik is növekedtek 13%-kal. Bár a turisták mindössze 6,9%-a választotta szálláshelyéül a megye valamelyik panzióját, a 2013-as év jelentős fellendülést hozott számukra mind vendégszám, mind bevétel tekintetében. Az előző évhez képest 30%-kal több vendég 34%-kal több éjszakára foglalt szállást, ebből adódóan 21%-os bevétel növekedést produkáltak a gyenge bázishoz képest. Az egyéb jellegű szálláshelyek közül egyedül a kempingeket igénybe vevők száma nem csökkent az előző évhez képest.

2013-ban a somogyi szálláshelyek átlagosan 37%-os szoba- és 25%-os férőhely kihasználtsággal üzemeltek, melyek a bázisidőszakhoz képest ugyan 15 illetve 11 százalékponttal többnek bizonyultak, az országos átlagokat (az előző sorrendnek megfelelően 42 és 27%) azonban nem érték el. A megyék rangsorában Somogy szerény kapacitásmutatóival is megállta a helyét, a szobák kihasználtsága terén 12, míg a férőhelyeknél 14 megyét utasított maga mögé.

13. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek kapacitáskihasználtsága, 2013

Somogy megye kereskedelmi szálláshelyeinek bruttó árbevétele 2013 évben meghaladta a 11,7 milliárd forintot, ami országos átlagon (9,9%) felüli, 13%-os bővülést jelentett az egy évvel korábbihoz képest. Az összes bevétel háromötödét jelentő szállásdíj értéke közel 14%-kal múlta felül a 2012. évit. A bruttó árbevétel egynegyedét a vendéglátásból származó bevétel tette ki, ami értékben 7,8%-kal múlta felül az egy évvel korábbit. Somogyban a kereskedelmi szálláshelyeken 1,3 milliárd forint értékben fizettek SZÉP kártyával, a szállásdíjak negyedét rendezték e fizetőeszközzel.

Közúti közlekedési balesetek

2013-ban 552 **személy sérüléssel közúti közlekedési baleset** történt Somogyban, 3,6%-kal több, mint a megelőző évben. (Az országban összességében hasonló mértékű, 3,4%-os növekedés

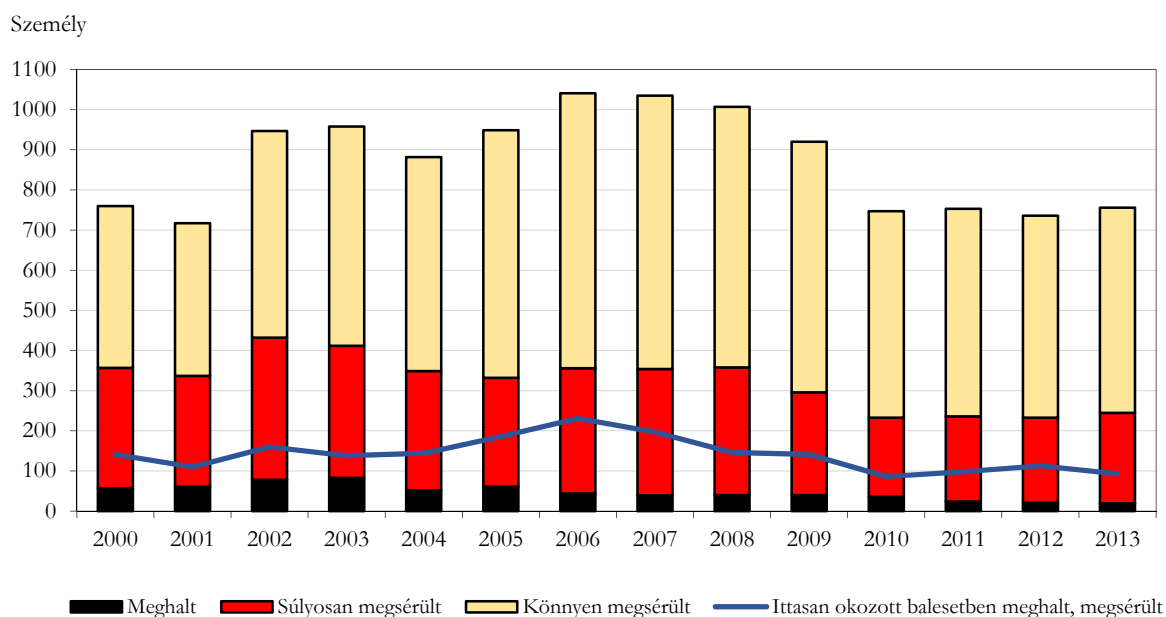
történt.) A megyei esetek közel kétharmada könnyű, egyharmada súlyos sérüléssel végződött, míg 19 esetben halálos kimenetelű tragédia történt.

A balesetekben 756-an **sérültek** meg, hússzal többen, mint a bázisidőszakban. Közülük 511-en könnyű, 226-an súlyos, 19-en pedig halálos sérülést szenvedtek. A megsérült személyek száma a Dél-Dunántúl másik két megyéje közül Baranyában 20, Tolnában 23%-kal növekedett. Az országban 5,6%-kal emelkedett a sérültek száma a 2012. évhez viszonyítva.

Az **ittasság** 74 alkalommal, az összes somogyi közúti szerencsétlenség 13%-ánál játszott szerepet. (Az ország átlagában 11%-os volt ez az arány.) Az alkoholos befolyásoltság alatt közlekedők 93 személy sérülését okozták a megyében.

14. ábra

A balesetet szenvedett személyek számának alakulása

A vizsgált időszakban tízezer Somogy megyében bejegyzett gépjárműre 48 baleset, valamint 65 sérült személy jutott. (A hazai átlagos ráta mindkét esetben kedvezőbb képet mutatott, 43-as, illetve 57-es értékkel.)

A balesetek előidéző okait vizsgálva 95%-ban a járművezetőket találták hibásnak, azon belül pedig leggyakrabban, harmadrészen a sebesség nem megfelelő megválasztására volt visszavezethető a baleset bekövetkezése. Gyalogosok 20, pályahibák, jármű műszaki hibája és egyéb okok 10 esetben szerepeltek előidéző okként a baleseteknél.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

További információ:

kommunikacio@ksh.hu

Információs szolgálat, telefon: (+36-1) 345-6789